

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

N

Ø

R

R

E

I

S

S

U

M

FORÆLDREDAGEN 1982

Der har i flere år været tradition for, at denne begivenhedsrige fest holdes Kristi Himmelfartsdag. Det sker også i år, og vi venter denne dag stort rykind af forældrekredsen. Den begynder med gudstjeneste kl. 10.00.

ELEVFESE

den 15. og 16. maj
(Se programmet inde i bladet)

Bemærk:

Da der er konfirmation i Nr. Nisum kirke, bliver gudstjenesten i Nr. Nisum missionshus med seminarielktor, tidligere forstander for Rydhave, Poul Wemmelund, som prædikant.

Nr. 3 . April 1982 . 74 årgang

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
UDGIVET AF ELEVFØRENINGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

En aftenandagt på skolen

Hvor blev Moses dog behandlet uretfærdigt! Dette er en slutning nok alle engang har draget, da man har hørt om folkeførelsen, pagtstifteren, profeten, ja, den mand, som forhandlede direkte med Gud, – at han skulle dø, inden han fik lov til at opleve målet for den 40-års farefulde rejse, som skulle ende i det forjættede land. Hvordan var det nu? Jo, der var noget med, at et hold spioner hjemvendt fra Israel havde sået afmagtsfølelse blandt israelitterne: »Vi klarer dem aldrig!« havde man sagt, og det var en brøler, for de havde derved glemmt, at ved Guds kraft skal alt være muligt, – hvorfor havde han ellers ført dem ud af Ægypten? Som straf for deres glemsel, utroskab og knurren mod Gud, bestemte han, at ingen mænd (på få undtagelser nær), som havde oplevet Ægypten, skulle have lov til at opleve Israel, – og blandt disse mænd var Moses, den uskyldige. Moses fik lov til inden sin død at skue ind over forjættelsens land fra Nebobjerget, som ligger i Østjordanområdet.

Kun dette! Uretfærdigt?

I forbindelse med Påsken kommer mange sikkert til at tænke over en person, som på mange måder måtte lide samme uretfærdige skæbne. Jesus havde kæmpet, virket og arbejdet for vor frelse, for at vi kan komme til at opleve det forjættede land, – men hvad skete? Inden resultaterne skulle ses, måtte han, den uskyldige, dø på grund af nogle menneskelige brølere.

Uretfærdigt?

Der er flere – endda ganske påfaldende – ligheder mellem Moses' og Jesu liv og skæbner; men ét er sikkert: Moses er den største i Det gamle Testamente og Jesus er den største i Det nye Testamente.

Erling Agergaard

På Jerusalem det ny,
på den store konges by,
lad os alle bygge,
med Guds ånd og med Guds søn,
under sang og suk og bøn,
i Guds vingers skygge.

Han er sandhed, liv og vej,
stendød er den grundvold ej,
dødt vil den ej bære,
hus af syld, som træ af rod,
og af væld den klare flod,
vokser op med ære.

Lad det kendes, Herre god,
huset her står godt i fod,
på den ægte klippe!
Duften lad dets blomsterkrans,
stråle lad det i din glans,
aldrig lad det glippe! (Grundtvig)

Årets musikoplevelse

Fredag den 26. marts havde vi som tidligere annonceret koncert her på skolen. Vi havde den store oplevelse – for en oplevelse var det i høj grad – at høre den berømte pianist Mogens Dalsgaard. Hele Danmarks befolkning har allerede op til flere gange haft chancen til at høre Dalsgaard, idet han har optrådt i TV flere gange. Ud over TV-optræden har han haft en del udenlandske koncertturneer.

Der skal megen træning osv. til for at blive en så berømt pianist. Mogens Dalsgaard fortalte da også, at han begyndte at spille i 6–7 års alderen og havde et par års pause, før han kom på musikkonservatorium i 15 års alderen. Der ved var den fremtidige kurs lagt. Det tør også svagt antydes, at han kunne spille på et klaver – for et koncertflygel i prisklassen omkring eller over 150.000 kr. ejer vi jo ikke.

Repertoiret var følgende:

Edvard Grieg: »En bryllupsnat på Trollhau-gen«, *Beethoven*: »Für Elise«. *Warton Good*: »Boogie-woogie etude«. *Dmitrij Sjostakovitj*: Polka til balletten »Guldalderen«. *Frederic Chopin*: Vals i cis-mol op. 64 nr. 1. (»Den lille hunds vals«) »Minutvalsen«. Pause. *Edvard Grieg*: »Til våren«. *Edvard Grieg*: »Trolltog«. *Johann S. Bach*: »Jesu bleibe meine Freude«. *Frederic Chopin*: As-dur Polonaise op. 53.

Derefter var Mogens Dalsgaard færdig med det udvalgte repertoire, og fik overrakt blomster. Efter endnu lidt tid med hyldest besluttede han sig for at give et ekstranummer, og det blev en blues, der var omskrevet af Frederic Chopin. Derefter kunne Bendte Grønbæk, der havde budt Dalsgaard velkommen, sige farvel og tak efter en vellykket koncert. J.M.

Portrætter af bestyrelsesmedlemmer

II Karl Emil Sørensen

- Karl Emil Sørensen, f. 21.6.1926 i Laurbjerg.
Dimitteret fra Nr. Nissum seminarium i 1949.
1949–51: Lærer v. Nr. Nissum højskole.
1951–53: Lærer i Branderup, Sønderjylland.
1953–70: Førstelærer, senere skoleinspektør i Snebjerg.
1970–73: Erhvervsvejleder i Holstebro.
1973: Overlærer og skolevejleder ved Birkelundskolen i Holstebro.
1961: I Nr. Nissum Høj- og Efterskoles bestyrelse.
1980: Formand for bestyrelsen.

I elevbladets nr. 2 præsenterede vi bestyrelsens æresmedlem, Jensine Jensen, og derefter vil det være naturligt, at bestyrelsens formand, overlærer K. E. Sørensen står for tur. Jeg har været på opdagelse i diverse bøger og blade for at finde ud af, hvem der i tidens løb har indtaget denne ansvars- og betydningsfulde post. Fra 1887–1906 var højskolen og seminariet privatejet, og der var derfor ikke behov for nogen bestyrelse. Da Janus Andreassen i 1906 solgte skolerne, blev der en bestyrelse.

Første formand var sognepræsten i Nr. Nissum, Asschenfeldt-Hansen, der endda var formand to gange. Endvidere kan nævnes pastor Iversen, Humlum, provst Vibe Petersen, Hygum, provst Th. Møller, Ølby. Dermed er vi nået til adskillelsen mellem seminariet og højskolen. Som formand for højskolen, efter at den blev bygget, hvor den nu ligger, kan nævnes: provst Rendtorff, Bøvling, pastor Roesgaard, Tørring v. Lemvig, provst Mejhdahl, Struer og pastor Godtkjær, Møborg.

– *Hvem af disse forgængere i formandsstolen har du kendt? Gerne lidt om hvad de har betydet for højskolen – og dig.*

– Det er et interessant og meget forskelligartet persongalleri, der tegner sig i den lange række af tidligere formænd, og der kunne skrives spændende beretninger om hver enkelt.

Hver på sin måde har de gjort et stort og solidt arbejde for skolen. Det har været en hjertesag for dem at støtte den holdning, der

danner grundlag for skolens virke, sådan som det gennem de mange år har været formuleret i skolens formålsparagraf: »– at vække og nære et sundt og oprigtigt kristenliv ud fra den evangelisk-lutherske troslære og at give eleverne nyttige kundskaber og praktiske færdigheder gennem undervisning og foredrag, igennem samtaler og med selvarbejde, for derigennem at gøre dem til målbevidste, dygtige og aktive mennesker, der vil vedgå og videregive vor kristne arv.«

Da jeg kom i bestyrelsen, var pastor Roesgaard formand. Jeg havde lært pastor Roesgaard at kende i min seminarietid, hvor jeg i nogle år var organist i hans to kirker, Tørring og Heldum, vest for Lemvig. Mit første møde med pastor Roesgaard var i kostaldene i Tørring præstegård (præsten drev selv landbruget, der hørte til præstegården). En ikke helt almindelig præst, tænkte jeg, men det blev begyndelsen til mange års varmt og frugtbart venskab, som yderligere blev underbygget af den solide og teksttro forkyndelse, jeg lyttede til 2 gange hver søndag fra orgelbænken.

De næste to formandsperioder med provst Mejhdahl, Struer, og pastor Godtkjær, Møborg, skete der store forandringer på skolen. Store beslutninger blev taget, og vi holdt lange og mange bestyrelsesmøder: Tre forstandskift, flere udvidelser af skolen, handel med Kongensgård o.m.m. Nogle travle og spændende

Skolens unge lærer. Elysium 1950.

Skolens sangkor »Gryden« 1950.

år, hvor formanden konstant måtte stå som den aldrig svigtende. Først nu bagefter er jeg blevet rigtig klar over, hvor stort et læs de to formænd har trukket, og hvor dygtigt de hver på sin måde har fået tingene til at glide.

Det var en tung arv, jeg blev sat til at overtage efter disse tre formænd, og samtidig skete der det nye og helt uohørte, at man valgte en ikke-præst til ny formand. Det gjorde ikke situationen lettere. Men en ualmindelig positiv og godt arbejdende bestyrelse har gjort opgaven nemmere, end jeg havde turdet håbe.

– *Hvor megen reel indflydelse har en bestyrelse, og hvad finder du, der er en formands vigtigste opgave?*

– Den fremadskridende demokratisering i samfundet har også gjort sig gældende i høj- og efterskolens verden. Det mærkes i forstanderens forhold til lærerne, i lærerens forhold til eleverne og i formandens position i forhold til den øvrige bestyrelse. Men demokrati må aldrig blive en magtfaktor, og netop inden for skoler har demokrati haft en tilbøjelighed til at overtage magten, så demokrati er blevet diktatur. Selv visse såkaldt frie skoler ligger under for massernes herredømme.

Det er mit håb og min hensigt som bestyrelsesformand, at medbestemmelse og ansvarlighed altid må placeres der, hvor det tjener skolen bedst.

Spørgsmålet om opgave og ansvarlighed kan bedst belyses ved at gentage mit citat fra repræsentantskabsmødet: »Hvis efterskolen en dag skulle befinde sig i samme situation som et synkende skib, så må først eleverne gå fra borde, derefter lærerne og øvrige medarbejdere med forstanderen sidst. Tilbage står bestyrel-

sen med formanden bagest – spændt ventende på, om der også er plads til dem i redningsbåden.«

Det er realiteterne omkring medansvar og ansvar.

– *Hvad betød din egen lærertid på N.N.H. og E. for dig – pædagogisk – menneskeligt – kristeligt?*

– Alt!

Hvis de 1½ år på N.N.H. og E. blev taget ud af min tilværelse, ville livet have formet sig helt anderledes for mig. Disse 18 måneder blev appelsinen i min turban.

Jeg kom lige fra seminariet med alle teorierne i orden, og så befandt jeg mig pludselig midt i en flok mennesker, der ønskede at opleve livet for livets skyld. Her var ikke tale om at måle kundskabsniveau. Her var ikke kapløb om førstepladser. Her var en flok individualister, som ønskede at få sind og hjerte og hjerne vendt imod nogle livsværdier, man havde hørt andre tale om.

Først var jeg dybt forundret og målløs. Siden boltrede jeg mig som en fisk i vandet. Men efterhånden gik det op for mig, at jeg selv var kommet i skole i ordets egenligste forstand.

Forstander Kristensen, Lindskov-Rasmussen, frk. Mikkelsen (Mikkel) og undertegnede udgjorde den faste lærerstab. Tre fantastiske kolleger for en ung, uerfaren lærer. Så forskellige de var, supplerede de hinanden på en enestående berigende måde, både menneskeligt og kristeligt. Jo, jeg var virkelig kommet i skole.

Og så alle disse brave elever. Karle om vinteren og piger om sommeren. 3 spændende hold. Men det er et helt kapitel for sig.

Min største og rigeste oplevelse var nok Indre Missions-skolernes årsmøde i Haslev 1950. Her skulle jeg få lejlighed til at være sammen med en lang række af de personer, jeg tidligere havde kendt som store navne inden for I.M. Det var Thorlø, Magelund, L.Christensen, Bartholdy m.fl. fra Haslev. Davidsen, Horne, Lauritsen, Hoptrup, Møller og Tøftemark, Tommerup, Jef Tange, Rønde, Edv. Jensen, Børkop og mange flere. Her blev åbnet vinduer ud til de store vidder i Bibelens, litteraturens og historiens verden. Og den unge havde øjne og ører vidt åbne.

– *Hvorfor fik du så ikke din gerning i højskolen?*

– Et godt spørgsmål – især efter det, jeg netop har givet udtryk for.

Men efter en lang forlovelsestid ville Maren og jeg gerne giftes. Og da der ikke var bolig eller plads for et lærerpar på højskolen, søgte vi ud i folkeskolen. Helt overbevist om, at det var for en kort periode. Men det skulle komme til at gå helt anderledes. »Vejen gennem verden sig underligt snor.«

– *Hvad kan efterskolen lære af folkeskolen – og omvendt?*

– Det er en særdeles spændende kombination at have sit daglige virke som lærer og skolevejleder i folkeskolen og at være formand for en efterskole.

På denne baggrund må mit svar blive, at det ikke drejer sig om, hvad vi kan lære af hinanden, men om at lære hinanden at kende. Og her gælder det i særlig grad, at man i folkeskolen, d.v.s. blandt skolemyndigheder, lærere, elever og forældre får et mere realistisk kendskab til efterskolens muligheder som alternativ til folkeskolen og til delvis at overtage hjemmets opgaver. D.v.s., hvad det indebærer at skulle indordne sig i et kostskolemiljø.

Man møder undertiden forældre og folkeskolelærere, der har den opfattelse at efterskolen er for specielle elever: sociale tabere, adfærdsvanskelige o.s.v., men for de fleste har efterskolen skabt sig et godt ry gennem de elever, der kommer hjem derfra med rosede omtale af et vellykket skoleophold.

Efterskolen kan noget, vi ikke kan og den har muligheder, som vi ikke har, siger man.

– *Dine forventninger til Nr. Nissum Høj- og Efterskole?*

– Når det drejer sig om højskolen, er jeg blevet noget pessimistisk. De sidste 6 år har jeg været med til utallige møder, hvor vi har drøftet og gransket og vurderet højskolens situation i I.M. og KFUM og K i almindelighed og i Nr. Nissum i særdeleshed.

Det er en stadig gåde for mig, hvorfor de to åndelige bevægelser i Danmark ikke har kunnet aktualisere deres skolesyn, så det blev et uimodståeligt tilbud om dygtiggørelse og åndelig fornyelse, ja, som en nødvendig hjælp til at holde troen og håbet og kærligheden fast midt i

en kold, forjaget og materialistisk verden.

Jeg glæder mig, hver gang der berettes om stigende elevtal på vore højskoler og på enhver højskole, der vedkender sig et kristent livssyn, men blandt Danmarks 87 højskoler burde vi være langt bedre repræsenteret, hvis vi mener noget med, at

»langt mere værd end det røde guld,
det er sig selv og sin Gud at kende.«

For det drejer sig virkelig om pengene eller livet. Mere opløftende er det at tænke på efterskolen, der i disse år blomstrer som aldrig før.

Som formand, og jeg kan tage hele bestyrelsen med, så er det vores inderste håb, at vi må gøre vort til, at N.N.E. fortsat må være en skole, hvor unge må opleve en rig tid i et trygt, kristent miljø. En tid, der må give dem en solid kundskabsmæssig baggrund og en åndelig ballast, så de senere må føle sig vel rustede til at møde livets mange udfordringer.

– *Har den vækkelsesbevægelse – Indre Mission – der har startet N.N.E. noget at give ungdommen i dag?*

– Ja, så absolut. I.M. har altid ønsket at pege på Jesus Kristus som menneskers frelser. Og I.M. understreger, at et liv i troen på Kristus betyder et liv under forpligtelse til selv at være et vidne om den kærlighed, der er Bibelens inderste budskab.

Også KFUM og K har dette formål i sit arbejdsprogram, og N.N.E. er tilknyttet begge bevægelser og vil fastholde denne tilknytning.

– *Hvordan skal dette budskab formidles i dag?*

– At en skole kaldes en friskole vil sige, at skolen har lov til at stå for noget – at have en holdning. En friskole ønsker, at eleverne bliver klar over, hvad denne holdning består i, hvorfor skolen har denne holdning, og hvad den kan bruges til.

Vores skole bygger på et kristent livssyn, og det bliver således skolens opgave, at dette livssyn bliver det bærende i skolens virke. Gennem dagligt samvær med unge, er det min erfaring, at liv og handling »taler« mere end ord. Derfor er det af største betydning, at efterskolens elever erfarer, at der er overensstemmelse mellem ord og handling på vores skole. Der skal fortælles, forkyndes, samtales, bedes og synges, men hvor mennesker kommer så tæt på

hinanden i hverdagen, vil medmenneskets adfærd blive den »prædiken« der gør størst indtryk og huskes længst.

Det varmer, og man glædes, hver gang en ung fra I.M. eller KFUM og K fortæller om et vidunderligt og værdifuldt ophold på vores gamle skole. Og det varmer ikke mindre, når unge, som på forhånd var ukendte med en I.M./M. og K.-skole, kommer og siger: Det var en skole for livet. Den kan vi anbefale til andre.

Skolens motto: »Bed og arbejd« har bydeform. Skolen på bakken i Nr. Nisum er et levende vidne om, at det lønner sig at adlyde dette motto. I et lille skrift om Nr. Nisum Højskole fra 1919 skriver skolens forstander, Ludvig Olsen, til indledning:

»Og det er lige meget, om det ikke just er mode at være ørn for fædreskik og tro mod Himlens bud! Vi hader dog det onde og elsker end det gode og folder vore hænder i enfoldig tro til Gud.«

Vi siger formanden tak for de synspunkter, der her er ført frem. De røber, at vor mand i spidsen har en dyb kærlighed til sin gamle skole og en stor forståelse for det, der foregår i dag.

Poul Jeppesen

Efterskolelitteratur

Thorstein Balle:

Efterskolen - mellem dannelse og kvalificering.
Efterskoleforeningens forlag, 199 s. 125,00 kr.

Thorstein Balle og Sophus Bang Nielsen:

Forventning og oplevelse.
Efterskoleforeningens forlag, 68 s. 60,00 kr.

Som tiden nærmer sig Efterskoleforeningens 75-års jubilæum, ser det pludselig ud til, at der rigtig er kommet gang i det, vi kan kalde decideret efterskolelitteratur. Dorrit Hansens og Pia Ravns bibliografi og Søren Ehlers efterskolehistorie (færdigarbejdet -83) er et par eksempler, men foreløbig må man nok sige, at der på forhånd har været udvist størst interesse for Thorstein Balles og Sophus Bang Nielsens

Repræsentanter

Vi har en navneliste på over 100 navne, der fortæller, hvem der er skolens repræsentanter. Det drejer sig om repræsentanter for Indre Missions samfund på Skive-, Holstebro-, Vinderup-, Herning- og Lemvigegnen, samt repræsentanter for KFUM og K på Holstebro-Lemvigegnen. Langt det største antal udgør naturligvis elevrepræsentanterne, og her er det, at vi behøver hjælp. Vi mangler navnene på 1921/22 - 1922 - 1922/23 - 1923 - 1923/24 - 1924 - 1926 - 1926/27 - 1931 - 1931/32.

Tak om vi må høre fra de pågældende årstal.

P.J.

bøger. T. Balles bog »Efterskolen« er skrevet på basis af en undersøgelse af efterskolens udvikling fra 1942-67, hvor forfatteren ud fra et omfangsrigt kildemateriale beviser sin teori om, at efterskolen har udviklet sig fra at være højskolens lillebror til at blive et alternativ til folkeskolen. Dette skyldes ikke udelukkende lovgivningen, men et velunderbygget statistisk materiale beviser også, at dette også kan udledes gennem studier af efterskolernes ydre struktur, elevgruppen, undervisningen og lærergruppens uddannelse. Som sådan kan man næppe direkte have noget imod, at efterskolen er alternativet til folkeskolen, blot man gør sig klart, at alternativ ikke er lig konkurrence, og at man er sig den historiske udvikling så bevidst, således at efterskolen aldrig må blive en form for folkeskole!

Balles og Nielsens bog »Forventning og oplevelse« er en kort sammenfatning af en ca. 700 sider stor rapport over en »forløbsundersøgelse«, hvor man gennem et enormt stort spørgeskemamateriale har udspurgt 1400 elever på 16 skoler. Dermed har man kunnet kortlægge nogle hovedkategorier, hvormed man kan inddele efterskolerne, men især udlede konklusioner over hvem, der kommer på efterskole, hvorfor man har valgt efterskoleformen, hvilket udbytte opholdet har givet og hvilken betydning efterskoleopholdet har for, hvordan de unge klarer sig senere i livet. Det vil være for omfattende her at komme med besvarelsen på alle disse spørgsmål, blot afslutte med at fortælle, at man er blevet en gammel, uskreven vedtagelse fuldstændig kvit. Efterskolen er ikke længere et opsamlingssted for folkeskolens tabere. De 158 efterskoler i Danmark (1982) er i kraft af deres forskelligartethed de frie skoler med det positive alternativ!

Erling Agergaard

Jubilæumsholdene 1982

Forud for en elevfest spørges der ofte: *Hvem har jubilæum?* – og svaret er det samme som altid og har følgende ordlyd: *Der regnes altid ud fra det årstal, eleven forlod skolen.* Var du f.eks. elev her på skolen vinteren 1951–52 eller sommeren 1952, ja, så har du altså jubilæum i år.

Efterskoleelever i den senere tid har jo ofte gået her i to eller tre år. Hvornår har de så jubilæum? Det samme gælder for dem. Det år de forlod skolen, f.eks. gik du her på skolen i 1975–76 og i 1976–77, så har du jubilæum i år, men gik du her i 1976–77 og i 1977–78, så har du ikke jubilæum før næste år.

Gentages: *Der regnes ud fra det år, du forlod skolen.*

Det betyder, at nedenstående årgange har jubilæum, og alle er som andet steds nævnt velkomne til jubilæumsholdenes samling. Men ydermere har jubilæumsholdene også en opgave, nemlig at genvælge eller nyvælge deres repræsentant for de næste 5 år ifølge skolens fundats, hvor der står: *Ved det årlige elevmøde i skolens elevforening vælger 5-10-15-20-25 års jubilarer osv. deres repræsentant for de næste 5 år. Genvalg kan finde sted.*

Det betyder, at nedenstående repræsentantnavne nævnes, og er der ikke andre forslag, er

de automatisk genvalgt. Såfremt der er andre forslag, da vælges repræsentanten ved almindelig stemmeflerhed af de af årgangen fremmødte elever.

Listen er mangelfuld, når vi kommer et stykke tilbage i tiden. Vi vil gerne have den fuldendt. Vil I hjælpe os dermed? Navne på de manglende bedes sendt til skolens kontor snarest.

Betaling:

Hele festen 70 kr. Hele søndag 60 kr. Frokost + middag + aftenkaffe 55 kr. Frokost + middag 50 kr. Middag + aftenkaffe 30 kr. Middag 25 kr.

Husk

Tilmelding til elevfestens måltider
senest fredag den 13. kl. 18,00.

Jubilæumsholdene

5 års jubilæum, holdene fra 1976–77

R.: (E) Villy Rønn,

(H) Poul E. Poulsen, Elsebeth Kristensen

10 års jubilæum, holdene fra 1971–72

R.: (E) Marie Sørensen

(H) Bjarne Søballe Nielsen,
Anders P. Simonsen

15 års jubilæum, holdene fra 1966–67

R.: (E) Tage Sørensen

(H) Anders Stadel Nielsen, Kirsten Nybo

Elevfesten

1982

15. og 16. maj

Porto

NR. NISSUM

HØJ- OG EFTERSKOLE

7620 LEMVIG

20 års jubilæum, holdene fra 1961–62

R.: Poul Fjordvald,
Inge Tiedemann Sørensen

25 års jubilæum, holdene fra 1956–57

R.: Hans Chr. Dethlefsen
Grethe Scriver

30 års jubilæum, holdene fra 1951–52

R.: Erik Rindom
Lis Lund

35 års jubilæum, holdene fra 1946–47

R.: Kristian Flugt,
Karla Væggemose

40 års jubilæum, holdene fra 1941–42

R.: Albert Dahl
Nina Pedersen

45 års jubilæum, holdene fra 1936–37

R.: Jens Nicolaj Therkildsen

50 års jubilæum, holdene fra 1931–32

R.: Ulla Nielsen

55 års jubilæum, holdene fra 1926–27

Repræsentanter?

60 års jubilæum, holdene fra 1921–22

Repræsentanter?

Fra skolens hverdag

– Eller siden sidst, kunne man også sige. Meget er hændt i det daglige, og kun glimt fra hverdagen kan bringes her. Godt er det, at gamle elever er i stand at forestille sig tingene, blot de antydes.

Første uge i marts afvikledes terminsprøverne. I samme uge havde vi onsdag eftermiddag og aften besøg af Sønderbjerg Ungdomsskole. Man dystede i forskellige idrætsgrene for til sidst sammen at overvære underholdningen. Dagen sluttede med fælles »aftensang« kl. 21,30.

Også i år deltog de fleste af vore lærere i Efterskolernes Årsmøde på Nyborg Strand i week-enden den 6. og 7. marts. Mange erfaringer og synspunkter udveksles ved en sådan lejlighed! Samtlige foredrag er også af så høj karat, at turen er det værd.

Mandag den 8. marts var samtlige nye elever og deres forældre inviteret til en såkaldt orienteringsaften, hvor kommende skoleårs elever afleverede fagskema. En god og absolut nødvendig aften, hvor også de første indtryk dannes.

Til forårstiden hører også gymnastikopvisning; eleverne deltog i Gymnastikforeningens

opvisning i Højskolehallen torsdag den 11. marts og den følgende torsdag i »Femkantskolernes« opvisning – også i Højskolehallen. Det er en fornøjelse at se så mange unge mennesker i gang på gulvet en hel aften igennem – tilsyneladende i glæde over kroppens mange gymnastiske muligheder.

Elevrådets kammeratskabsaften den 20. marts afvikledes i et nøje planlagt program med en selvfølgelig eminent ledelse. Godt at der er unge, som vil påtage sig et ansvar og samtidig også føler det. Fint klaret.

Den 26. marts var en mærkedag af flere grunde: 1. Der var forlænget week-end fra kl. 16,00. 2. Fra kl. 14,00 til 16,00 var pianisten, kunstneren Mogens Dalsgaard på besøg (se omtalen i forrige nummer og andet steds i bladet). 3. Der var repræsentantskabsmøde kl. 17,30, hvor skolens øverste myndighed var samlet til møde hele aftenen.

Dagen efter – lørdag den 27. marts – modtog vi et nyt holdt forårskursister, som skulle opholde sig på skolen følgende uge, mens de »daglige« elever var i erhvervspraktik. Samme eftermiddag og aften var der i Højskolehallen henholdsvis Børnetræf og Ungdomsmylder arrangeret af den lokale DMS – søndagsskolerne og KFUM og K.

Her i påskedagene »kører« et idrættskursus ledet af Gunnar og Gerda m.fl. Det er idrætsforbundets såkaldte Påskekursus, hvor kommende ledere fra hele landet deltager.

I naturen står alt her i begyndelsen af april i forventningens tegn: Knopperne bliver for hver dag større og større for pludselig at sprænges. Ja, naturens under gentager sig hvert år, og hvert år kan man undres lige meget.

Af andet nyt kan ellers nævnes, at jordstykket mellem Brejdblik og kirken er udlejet for en treårig periode til Landbrugsskolen. Dette indebærer, at vi ikke mere avler korn til grise, som nok derfor efterhånden forsvinder fra de gamle staldbygninger. Bjarne er vist heller ikke ked af det. Indrømmes skal da også, at der bruges forholdsvis megen tid på pasningen af så få dyr. Der skulle så også blive lidt mere tid til haven. Vi har ellers søgt om en langtidsledig havemand eller gartner, men desværre ingen fået endnu. Skulle nogen kende en, er vi interesseret i at høre nærmere. *Br. Graversen*

Uddrag af højskoleudvalgets indlæg ved repræsentantskabsmødet marts 1982

Udvalget har været samlet flere gange i løbet af året – i forsøgene på at forvalte den opgave, som er blevet os pålagt: At analysere Nr. Nis-sum Højskoles eventuelle fremtidige muligheder, hvilket i virkeligheden også indebærer et ansvar for, at højskoletanken ikke dør på stedet – eller sagt på en anden måde: Udvalgets opgave er også at forvalte følgende ansvar – hvis højskoletanken dør på stedet, så sker det, fordi det er nødvendigt, eller fordi det er »tåbeligt« at fortsætte den. Og ikke fordi det er det letteste.

I dag har vi en efterskole, der fungerer. Fungerer godt. Endda ovenud godt. Og det er der bestemt ikke noget beklageligt i. Tværtimod.

Men efterskolens største problem i dag – og det gælder efterskoler i al almindelighed – er, at de går godt. De kan meget let blive ofre for det lette – og f.ex. glemme, at de er udsprunget af højskoletanken, egentlig »højskoler for mindreårige«. Efterskolen skal også pleje »de usynlige værdier«, de værdier, der udvikler menneskeligt, sjælelige værdier, som vi ikke kan omregne i kontanter – og her på stedet: At gøre opmærksomt på livets under og det glade budskab. Efterskolen kan også blive slave af visse tendenser, der gør livet til tal, økonomi og edb, i hvis verdener ovennævnte værdier meget let kan komme til at virke overflødige, besværlige og uden nytte, hvorfor disse værdier også meget let svigtes, hvis ikke øjnene er meget åbne og meget forudseende.

Dette var ikke et sidespring. Højskoletankens »liv« hører til udvalgets opgave, sådan som den blev beskrevet i »notatet« om udvalgets opgaver, som Repræsentantskabet vedtog for et par år siden. Derfor må vi naturligvis også interessere os for efterskolens grader af »højskolepræg«.

Her på stedet, tror jeg, at vi klarer problemerne, især fordi vi er klare over, at de eksisterer og kan udvikle sig til trusler, der skærer den berømte gren væk.

For nogle år siden kom et højskoleudvalg til

følgende konklusion: Det er nødvendigt at erklære højskoleafdelingen for *hvilende*. Altså ingen erklæring om at lukke. Heller ingen om at fortsætte. Spørgsmålet lå åbent.

Baggrunden for denne konklusion var, at højskoleafdelingen var endt i en »umulighed« – af mange grunde, som jeg selv har forsøgt at skitsere så klart og tydeligt som overhovedet muligt overfor Rep. ved tidligere lejligheder.

Men der har været mange spørgsmål: – »Hvornår starter I igen?« osv. Også fra journalister. Af den grund sammenkaldte vi udvalget for at formulere en erklæring. Og vi formulerede en erklæring, som på ingen måde gik udenfor den kompetence, som Rep. har udstyret os med. Erklæringen er at læse i sidst udkomne elevblad – marts 1982.

Erklæringen indeholder en prioritering, som vi tidligere har besluttet:

1. Først efterskolens ajourføring jvf. værkestedsbygninger osv.
2. Dernæst, når denne ajourførings økonomiske konsekvenser er afklarede og overskuelige, kan vi evt. se på en start af en højskole, f.ex. 1984, altså hvis noget i den almindelige højskolesituation begrundet dette.

Vi siger også, at vi på mange måder er forpligtet overfor højskoletraditionen. Den er trods alt *far* til det hele.

Denne erklæring holder vi fast på.

Så har der været forskellige tegn på, jvf. artikler i KD, at der igen kommer elever til IM's højskoler, hvilket har affødt spørgsmålet: »Hvis I starter, hvordan starter I så? Har I en idé klar?«

På den baggrund har vi også været samlet. Og vi har ideer og planer klare. Mange endda. Men alle disse ideer forudsætter væsentlige ændringer på mange områder og medfører afgørende økonomiske konsekvenser – og her på disse områder må vi gøre opmærksom på, at Rep. har et meget stort ansvar. Og derfor hå-

ber vi også, at mange vil komme med kommentarer. Eller ligeså godt: Fremsende kommentarer, betænkninger, forslag osv.

Vi har følgende forslag, grundsynspunkter, udgangspunkter, om man vil:

1. At højskolen fra starten får selvstændige, velegnede og tidssvarende lokaliteter.
2. At et bredt sammensat udvalg af initiativrige mennesker med respekt for skolens hidtidige grundsyn og med evne og vilje til nytænkning sætter sig sammen og »laver skole«.
3. At der straks formuleres en målsætning for skolen.
4. At der samtidig udarbejdes en undervisningsplan med beskrivelse af indhold i fag og temaer.
5. At der dannes et repræsentantskab, der vil støtte skolens idé og økonomi.

Vi peger på Breidablik-området som et egnet sted. Tæt ved. Og på afstand. De to skoleformer kan trives hver for sig, dog med frugtbart samarbejde på flere områder. Fælles udgangspunktet.

Ovennævnte grundsynspunkter vil vi gerne have kommentarer til, især fordi de indeholder væsentlige ændringer.

Dernæst kommer vi til det økonomiske: »Hvor meget skal der investeres? Hvad koster en ny højskole – f.ex. der, hvor Breidablik ligger. Der skal bygges et auditorium, der kan deles op i flere rum. Der skal investeres i køkkenforhold. Der skal investeres i værelseskapacitet, ca. 25 elever, osv.

I udvalget har vi budt fra 800.000 til 5–6 mill. kr. Vi har ikke foretaget nøjagtige beregninger, men vi har diskuteret 2 »principper:

1. Enten fra starten at opføre en helt »up-to-date« højskole – og dermed satse meget.
2. Eller at begynde forsigtigt, kun med det mest nødvendige, med udgangspunkt i at formindske den økonomiske risiko så meget som muligt, hvis »sagen« nu alligevel ikke går.

I hvert fald, der må være et rimeligt forhold mellem renteudgifter og det antal årselever, der er plads til.

Disse to principper har et problem, som vi også har diskuteret: »I hvilket omfang bør Nr.

Nissum Høj- og Efterskole binde sig økonomisk i en start af en ny højskole? Er den overhovedet forpligtet til at binde sig?«

Ovennævnte vil vi også meget gerne have kommentarer til.

Og endelig hvordan så? Indholdet af den ny højskole? Der er mange »ting« at tage stilling til. Min tid er knap, så det sidste bliver oprensning, men vi er yderst interesserede i kommentarer.

Hvad skal den ny højskole hedde? Skal vi satse på en bestemt linje? Hvilken undervisningsform? Reglement? Hvordan pædagogisk? Hvordan omsætter vi formålsparagraffen i praksis? Osv.

Vi forestiller os en almindelig højskole – med vægt på de traditionelle højskolefag, måske med ekstratryk på kristendom og religiøse spørgsmål og også med velsignelse til »sportsidiotien«. Vi forestiller os også selvstudiemuligheder. Vi forestiller os emneundervisning: Det vil sige, at vi indenfor de forskellige fag, som vi tilbyder, »piller« emner ud, som vi så, f.ex. behandler ugevis eller periodevis, og som evt. er beslægtede med de emner, som vi »piller« ud indenfor andre fag, således de forskellige fag altid belyser hinanden, hvilket i øvrigt giver mange fordele i selve skemalægningen.

Her vil jeg slutte.

Til sidst: Ovennævnte er sagt på baggrund af et stort Hvis. Altså, hvis man på et eller andet tidspunkt vedtager, at der en vis fornuft i at begynde igen. Vi ønsker ikke en højskole for enhver pris. Vi ønsker f.ex. ikke at udvande det kristne grundsyn – eller at »spille med« den sunde økonomi, som vi lige har fået et indtryk af.

Højskoleudvalget

v/ Arne R.

Efter repræsentantskabsmødet marts 1982

Ud fra de kommentarer, som flere repræsentanter kom med, må vi se i øjnene, at højskole-tanken er omgivet af så mange betæneligheder, at vi egentlig har et meget spinkelt grundlag at arbejde videre på.

Udvalget er dog ikke nedlagt, og vi er derfor stadigvæk meget interesserede i skriftlige kommentarer.

Arne R.

Kontingent

Det går fremad! 13. april har 864 medlemmer betalt ca. 39.000 kr. – Men der er endnu langt tilbage, for vi er ca. 1800 medlemmer. Vi drømmer om at spare mange penge og meget arbejde, og den drøm kan opfyldes, hvis vi kan undgå at sende de mange rykkere ud.

Venlig hilsen

E.A. og P.J.

Højskolestævne

på Lystruphøved ved Bryrup, søndag den 20. juni kl. 14,30. Tale ved forstander Bechman, Høptrup Højskole.

Alle er velkomne.

»Vandremappe-nyt«

På Mogensens opfordring i Januar-nummeret fra dette år vil jeg gerne fortælle lidt om »Linie 13«. Den er nu startet på sin 3. runde og har netop passeret højskolen. Da vi ikke er så mange med er det overskueligt at »rykke« for den. Det må desværre gøres af og til. Tak, om I alle på omgangen vil sørge for at ekspedere den til tiden.

Venlig hilsen *Inge Lisbeth Dahl, 1979*

N.B. Tak for erklæringen fra højskoleudvalget i martsnummeret. Det glæder mig meget at se, at højskolen stadig er en reel mulighed i Nr. Nissum.

Held og lykke med planerne.

Kære piger fra sommeren 52!

Skynd jer at sætte kryds i kalenderen ved den 16. maj, for da skulle vi gerne mødes til elevfest. Vi har jo 30 års jubilæum, så det vil blive dejligt at ses igen og opfriske minderne. Vandremappen er undervejs. Vi ses!

Venlig hilsen

Anne Grøn, f. Brask

Tor Skolevej 6, Outrup, 7900 Nykøbing M.

Tlf. (07) 76 90 97

Adresseforandringer

- 1931 Ingeborg Høy, De Gamles Hjem, Bredgade 93, 6940 Lem.
38–39 Niels Hedegård, Sejstrupvej 11, 7840 Højslev.
45–46 Johs. Quist Lundager, Parkvænget 8, 3200 Helsingør.
1950 Edith Grothe, Åvænget 7, Birk, 7400 Herning.
52–53 Otto Ottosen, Sønder Klitvej 214, 6960 Hvide Sande.
1953 Birgit Nielsen, Møgelbjergvej 21, Årre, 6800 Varde.
53–54 Gunnar Larsen, Løgstørvej 70, 9500 Hobro.
54–55 Erik Sørensen, J. P. Lauritsensvej 3, 7790 Hvidbjerg.
54–55 Aksel Bonnerup, Overgård, Overgårdvej 3, Barde, 6920 Videbæk.
1955 Meta Dybdal, Nørregade 64, 6690 Gørding.
1957 Jenny i Storustovie, Hamarsgöta 20, 3800 Torshavn, Færøerne.
1961 Anna L. Kristensen, Vester Femhøj, Hvolbyvej 5, 7570 Vemb.
1963 Ketty Byskov (Katborg), Mosevænget 37, 7330 Brande.
69–70 Anna Kathrine Hjøllund Kjeldsen, Poulsgade 53, 7400 Herning.

Nørre Nissum Høj- og Efterskole

Kirkebyen 16, 7620 Lemvig. Telefon (07) 89 10 04.
Elevernes tlf. (07) 89 11 07 12,30–14 og 18,30–20

Forstander: Bruno Graversen.

Formand for bestyrelsen: K. E. Sørensen, Holstebro.

Nørre Nissum Høj- og Efterskoles Elevforening

Elevbladet udkommer sidst i hver måned, undtagen januar og august.

Redaktion:

Bruno Graversen (ansvarshavende),
Erling Agergaard, Poul Jeppesen.

Adresseændringer, ind- og udmeldelser til:
Erling Agergaard, Ringvej 3, 7620 Lemvig.
Telefon (07) 89 14 31.

Kasserer:

Poul Jeppesen, Sejbjerg 43, 7620 Lemvig.
Telefon (07) 89 15 02.

Elevforeningens gironummer: 8 03 62 33.

BIGTRYKKERGAARDEN AS STRUER